

Aan projectleider Omnisportcentrum - Gert Gilissen
Van DSP-groep - Tobias Woldendorp m.m.v. Nicole Smits, na overleg met senior beleidsadviseur integrale veiligheid - Tineke Hartkamp
Datum 2 februari 2006

1 Inleiding

Op verzoek van de projectleider Omnisportcentrum (Gert Gillissen) en senior beleidsadviseur integrale veiligheid (Tineke Hartkamp) heeft DSP-groep het DO openbare ruimte voor de Voorwaarts van bureau Lubbers bestudeerd. Ook hebben we kort stilgestaan bij de visie van architect Diederer/ Dirrickx voor de woontorens.

De positieve punten, de risico's en de aanbevelingen zijn gepresenteerd op 12 januari en met de aanwezigen is over verschillende punten gediscussieerd. Hieronder hebben we onze visie (op enkele punten bijgesteld naar aanleiding van de discussie) beknopt beschreven.

2 Bestaande gebied

Sterke punten bestaand gebied

- Een groot pluspunt is de overzichtelijkheid van het gebied en specifiek van de route de Voorwaarts.
- Goede uitstraling van de bestaande voetbalvereniging en de velden.
- De oogluikend geannexeerde veldjes, die omgevormd zijn tot schapenweide in plaats van bos. Dit levert een aantrekkelijk beeld (open en transparant) en het trekt bezoekers (soort kinderboerderij).
- De woningen aan de westkant leveren sociale controle.
- Tunneltje richting de Matenhorst is weliswaar beklad met graffiti, maar de randen met niet al te agressief vormgegeven hekwerken zijn juist positief voor de beleving.
- Tussen sportvelden en openbare weg zijn sierlijke beukenhagen gerealiseerd, die wel het zicht enigszins ontnemen op de sportvelden, maar toch ook de velden ruimtelijk betrekken bij de omgeving.
- Goede (witte) verlichting langs het al aangelegde fietspad langs de Meerzorg.

Zwakke punten bestaand gebied en aanbevelingen

- De doodlopende straat vanaf de Voorwaarts naar het spoor lijkt een vluchtweg, maar loopt dood. Dit levert schijnveiligheid op.
Aanbeveling: doodlopende route opheffen. In de visie van Lubbers wordt hierin een voorzet gedaan.
- De parkeervlakte bij de Americahal is (als hij niet wordt gebruikt) een troosteloze vlakte.
Aanbeveling: betrek dit gebied, zoals bureau Lubbers al doet, in het landschapsontwerp. Geef parkeerterreinen in het gebied een uniforme uitstraling. Dus hier ook bomen boven autoparkeren.

- In de huidige situatie wordt er veel afgesneden. Sluipverkeer omzeilt twee verkeerslichten door via Meerzorg en De Voorwaarts te rijden. Dit levert verkeershinder op en min of meer gevaarlijke toestanden voor langzaam verkeer. In de nieuwbouwplannen wordt dit opgelost.

3 DO van bureau Lubbers

Sterke punten DO

- Het feit dát er een circulatieplan is.
- Het concept van hagen en berken in gras is simpel, maar goed (bijv. zelfreinigend vermogen van berkenblad).
- Afstand tussen het hoge volume van het sportcentrum en de route voor langzaam verkeer.
- Op de kop van het sportcentrum komt een functie met uitstraling en sociale ogen.
- Inpandige distributie is erg waardevol voor de uitstraling naar de openbare ruimte.

Risico's DO en aanbevelingen

Routing

Vanaf de Zutphensestraat zal een fietsroute (ook geschikt voor hulpdiensten) tussen de parkeerplaatsen doorlopen. Deze komt uit op een T-kruising, waarop fietsers kunnen kiezen voor linksaf (naar Laan van Erica) of rechtsaf (naar Voorwaarts). Met deze constructie worden fietsers verspreid over het gebied, terwijl het sociaal veiliger is, als ze geconcentreerd worden.

Aanbeveling: verleg het fietspad vanaf de Zutphensestraat meer richting Intratuin, zodat de fietsroute rechtdoor richting Voorwaarts komt te lopen. Extra voordeel is, dat de route dan meer betekenis krijgt voor de sportvelden en de skeelerbaan. Laat vervolgens de fietsfunctie aan de andere kant van de T-kruising (richting Laan van Erica) achterwege.

De schanskorven aan de kant van de woontorens zijn een risico in combinatie met het voetpad er direct langs. Kinderen die erop klimmen kunnen van vrij hoog in het water vallen en schanskorven zijn verleidelijk om er afval in te duwen.

Aanbeveling: laat dat voetpad achterwege en ontwerp de schanskorven als onderdeel van de aanrijdroute.

Op het verkeerskundige vlak hebben we in de workshop enkele risico's aangekaart:

- dat bewoners van de woontorens moeilijk naar hun parkeergarage kunnen komen als het druk is naar het Omnisportcentrum; bovendien is de adressering en daarmee de oriëntatie in huidige situatie moeilijk
- dat het verleidelijk is na binnenkomst met de auto linksaf te slaan naar de Americahal;
- dat doorgaande fietsers en auto's naar parkeerplek Americahal bij de ingang kruisen (druk punt).

We hebben voorgesteld om meer ingangen vanaf de Laan van Erica te maken (o.a. de woontorens vanaf de laan van Erica te ontsluiten), maar dat is in dit planstadium helaas niet meer mogelijk.

De Voorwaarts wordt alleen voor doorgaand fietsverkeer en voor bestemmingsverkeer. Voor sociale controle is dit jammer (gebrek sociale ogen), maar dit is een voldongen feit.

Verlichting

Langs de Meerzorg is al een nieuw fietspad aangelegd met verlichting.

Aanbeveling: Stem het verlichtingsplan tussen gerealiseerd plangebied en te ontwikkelen gebied goed af en realiseer op fietsers afgestemde armaturen.

Vergelijk: in de huidige situatie is de weg met parkeerplaatsen wel goed verlicht en het hoger gelegen fietspad niet.

De drie rijen bomen langs De Voorwaarts maken de kans erg groot dat de verlichting door de kruinen tegengehouden zal worden.

Aanbeveling: maak (voor het hele gebied) een adequaat verlichtingsplan, dat is afgestemd op het bomenplan. Laat bomen achterwege als goede verlichting niet gegarandeerd kan worden. Let ook op de gelijkmatigheid van de verlichting (bijvoorbeeld bij de onderdoorgangen).

Ecologische zone

Langs de Voorwaarts komt een ecologisch ontworpen landschap met rabbatten en met een wadi. Ecologie en sociale veiligheid staan vaak op gespannen voet met elkaar. Mensen op de doorgaande route mogen geen angstig gevoel krijgen.

Aanbeveling: maak de eerste vier meter gerekend vanaf de Voorwaarts (en bij voorkeur nog verder weg) goed overzichtelijk. Dat betekent geen dichte struiken, maar juist hoog opgekroonde bomen in intensief gemaaid gras.

Laat de verlichting langs de Voorwaarts ook de rand van de ecologische zone aanlichten. Zorg ook voor adequaat technisch beheer (het wegvangen van zwerfvuil).

Parkeerterrein noordwesthoek

Het parkeerterrein aan de noordwestkant van het sportcentrum is afwijkend vormgegeven. Omdat het parkeerterrein ook als manifestatieruimte gebruikt gaat worden, ontbreekt het hier aan allure en verlichting.

Aanbeveling: Ontwerp patronen op het parkeervlak, die net als elders in het ontwerp een aantrekkelijk motief vormen. Aanleiding zou kunnen zijn, de vormtaal van de hoofdentree door het gebouw heen te zetten naar de achterzijde, waarmee de samenhang wordt geborgd.

Beplanting

De hagenblokken van Ilex bij de hoofdingang van het gebied zijn gunstig om foutparkeren tegen te gaan, maar ze zijn ook een risico voor beheer (zwerfvuil blijft hangen) en overzichtelijkheid.

Aanbeveling: kies hier voor beplanting die eenvoudig laaggehouden kan worden en waar zwerfvuil eenvoudig uitgehaald kan worden. Let er ook op, dat auto's er niet overheen gaan rijden of op parkeren, ontwerp een fraaie anti-parkeerafscheiding.

Gebouw Omnisportcentrum

De hoofdingang van het sportcentrum ligt in een nis en daardoor enigszins verscholen. Dat maakt de entree kwetsbaar.

Aanbeveling: trek bij voorkeur de nis bij het gebouw, zodat de buitenruimte goed in het zicht komt te liggen. Of dit nog mogelijk is, is de vraag. Zorg hoe dan ook voor goed beheer (haal bijvoorbeeld illegaal gestalde fietsen bij de entree snel weg) en maak goede zichtlijnen naar de entree (haal het blok groen dat nu staat getekend bijvoorbeeld weg).

Inpandige distributie is erg waardevol voor de openbare ruimte, maar de verspringingen in de gevel zijn een risico voor de overzichtelijkheid.

Aanbeveling: let er bij verdere uitwerking op, dat hier geen onoverzichtelijke hoeken ontstaan.

4 Visie op de drie woontorens van Diederik Dirrickx (30.06.05)

Sterke punten

- Het feit dát er woontorens komen is goed voor de levendigheid in het gebied en op de Laan van Erica.
- Aantrekkelijk parkeerdek.
- Zwerfkeien in gras levert een aantrekkelijk parkeergebied om op uit te kijken op, als er geen auto's staan.

Risico's en aanbevelingen

Tussen het Omnisportcentrum en de woontoren staan bruggetjes getekend. Waarschijnlijk zullen deze uit het ontwerp gehaald worden en vanuit veiligheid zijn we daar ook groot voorstander van. De bruggetjes maken namelijk het gebied rond de woontoren bereikbaar voor de grote hoeveelheden bezoekers van het sportcentrum. Bijvoorbeeld op hun route naar de Voorstadshalte zouden ze de bruggetjes als kortere weg kunnen gebruiken. De woningen moeten beschermd worden tegen overlast.

Aanbeveling: laat de bruggetjes achterwege.

Het plan voor het dek met daaronder parkeren kan heel aantrekkelijk worden.

Aanbeveling: probeer ook lichtschachten op te nemen, met daarin bomen. Maak dan ijle valbescherming. Referentie: eerdere plannen Baekelandplein van architect Paul Diederik in Eindhoven.